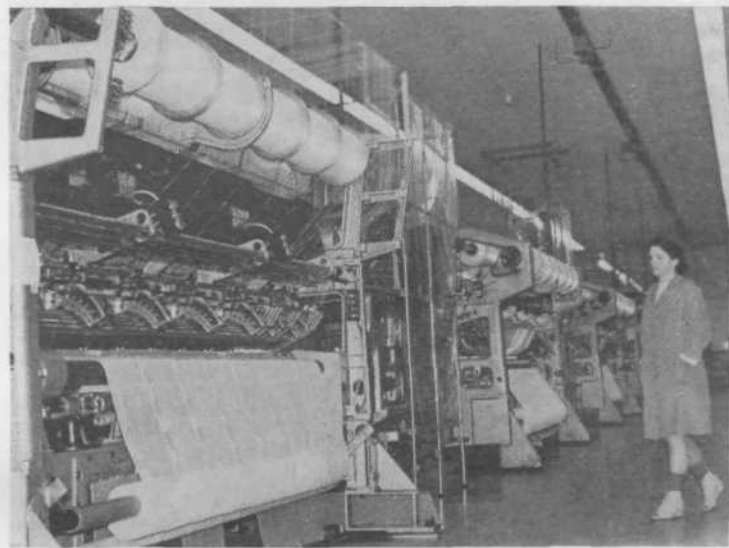


Reportažni zapis o Volnenki

# Sintetične zavese gredo v denar

V skoraj rekordnem času je na Šmartinski cesti, tik za Tovarno kleja zrasla moderna tovarna, v kateri dela 320-članski kolektiv Volnenke. Podoba Volnenke je živo nasprotje stare Tovarne kleja, ki je nanjo tiskarsko črnilo že tolikokrat opozarjalo, da ne sodi več v ta predel mesta in opazovalcu sveže linije rumenih zidov Volnenke še potenci- raje te mnogokrat ugotovljene zahteve.



Motiv iz Volnenke

Verjetno so Moščani pred tem o Volnenki vedeli bore malo. Kdor je vedel, da imajo svoje prostore v stari cukrarni, si res ni mogel ustvariti preveč dobrega mnenja. Ob mnogih pretresljivih zgodbah rewšine in jetike, ki jih dovolj prepričljivo izpričuje tudi naša Moderna, si o tej stari hiši na Poljanskem nasipu ni mogoče kaj več predstavljati. Pa vendar je Volnenka v kratkotrajni zgodovini, ki jo je med drugim kalila tudi prisilna uprava, v tem času in okolju le ustvarjala denar, znanje in moč, osvajala tržišče ter si na podlagi vsega tega postavila tudi nov dom, v katerem že smuje še večje in ambicioznejše načrte. Mrač-

(Nadaljevanje na 4. str.)

## 8. maja se dobimo v Jevnici

Dne 8. februarja 1971 so se na mostu čez Savo zbrali predstavniki družbenopolitičnih organizacij občin Litija in Moste-Polje, med njimi tudi predsednik skupščine Polde Maček. Glavna tema razgovora je bila priprava na srečanje partizanskih kurirjev, ki bo letos v Jevnici, in sicer na mestu, kjer je bil med NOB glavni kurirski prehod prek Save s Stajerske na Dolenjsko, kjer je

bil glavni štab NOV in POS. Predvideno je bilo, da bi na tem mestu postavili spomenik. Komisija pa je ugotovila, da je bolj potrebno popraviti most, saj so na njem ponekod take luknje, da so v nevarnosti ne samo pešci marveč tudi konji in osebni avtomobili. Res čudno, da se do sedaj ni pripetila večja nesreča. Dokončni sklep komisije, katerega so podprli tudi borci in tamkajšnja krajevna skupnost, je torej da bo do srečanja partizanskih kurirjev 8. maja most dokončno urejen in popravljen.

Poleg predstavnikov družbenopolitičnih organizacij so se sestanka udeležili tudi predstavniki teritorialnih

enot. Predvideno je, da bodo Savo s čolnom prekoračili bivši partizanski kurirji, tako kakor med NOB; med njimi seveda ne bo manjkalo prvega čolnarja Miklavža. V štirih letih NOB so namreč tu prepeljali prek 10.000 borcev in funkcionarjev. Za zaključek srečanja kurirjev bodo vojaške enote prikazale nov način prehoda prek Save s sodobnimi čolni in ob podpori teritorialnih enot.

Pričakovati je, da bo na tej prireditvi, ki bo vezana s partizanskim kulturnim programom, sodelovalo več tisoč ljudi.

Maks Burgar

### REVIJA JE V TEKU

Letošnja sedma revija gledaliških ljubiteljskih skupin občine Moste-Polje je posvečena 30-letnici vstaje slovenskega naroda.

Otvoritvena predstava je bila v nedeljo 14. februarja 1971 v Dolskem, na kateri je Svoboda iz Zadvara uprizorila dramo iz delavskega življenja Rdeče rože, delo znanega ljudskega pesnika Jožeta Moškriča. Skupina iz Senožeti je 22. februarja nastopila v Zadvaru s komedijo POTRPEŽLJIVI MATEVŽEK.

Sodelovale bodo še skupine iz Slap, Prežganja, iz Javora in Zaloga. O omenjenih predstavah bomo obširneje poročali v naslednji številki Nsk.

Darja Burgar

### Pobuda, vredna vse pohvale

Konferenca za družbeno aktivnost žensk mesta Ljubljana je pred kratkim naslovlila na ljubljanske delovne organizacije pismo, v katerem jih prosi, da vsa letošnja sredstva, namenjena za praznovanje 8. marca, namenijo za razvoj otroškega varstva v Ljubljani.

Gre za gradnjo otroškega vrta, ki naj bi nosil ime »vrtec 8. marca«. Zgradili bi ga v predelu Ljubljane, kjer so problemi otroškega varstva najbolj pereči, o čemer bo na osnovi zbranih podatkov odločala mestna konferenca za družbeno aktivnost žensk.

Prispevke naj pošiljajo delovne organizacije na naslov: Zbirni račun TIS ljubljanskih občin z oznako »za vrtec 8. marca«, žiro račun št. 501-740-521-0.

## Rešitve na pritisk

V zadnjem času smo priče vse večjim pritiskom s te ali z one strani, da bi se tako izsilile zelene rešitve. Izsiljevanja se izvajajo v različnih oblikah in na različnih ravneh, bodisi da gre za stavke, pismene peticije, demonstracije ali drugačne javne proteste. Človek se ne more znebiti občutka, da so ponekod politični pritiski postali že kar udomačena metoda za doseg nekaterih ciljev, češ da drugače ne gre, dokler »pošteno ne eksplodira«.

Vprašanje pa je, ali so takšna drastična sredstva in metode za doseg konkretnih ciljev v naši družbeni praksi sprejemljiva in ali res ni drugih samoupravnih poti za pravočasno ukrepanje.

Vzemimo za primer javni protest občanov Dupleka Gorjan in Korena, zaradi slabih prometnih zvez z Mariborom, o čemer je svoj čas obširno poročalo časopisje. Konkretno, občani so na protestnem zborovanju zahtevali nov most čez Dravo. Požar je moral gasiti celo član republiškega izvršnega sveta, ki je delegaciji občanov omenjenih krajev obljubil, da bo most zgrajen prihodnje leto in da bo kar 65 odstotkov sredstev prispeval republiški cestni sklad.

Pri tem se vsiljuje vprašanje, od kod naenkrat tolikšna sredstva republi-

škega cestnega sklada, ko pa isti sklad na odborniško vprašanje JANEZA JANČARJA, kaj je z nujnim popravilom nekaterih mostov v občini Moste-Polje, odgovarja, da ni na voljo dovolj denarja.

Mar bomo morali v bodoče res vse — tudi komunalne probleme — reševati pod trenutnim pritiskom s te ali one strani, namesto z medsebojnim dogovorom in dolgoročnim načrtovanjem?

Sodimo, da tudi dnevni tisk v takšnih primerih ne bi smel prilivati olja na ogenj, marveč bi moral o tem objektivno poročati.

Ker odborniki občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje z odgovorom republiškega cestnega sklada niso bili zadovoljni, češ da je poenostavljen, pa upoštevajoč mariborski primer, je predsednik občinske skupščine in poslanec republiške skupščine Polde Maček postavil o tem poslansko vprašanje, in sicer: Kdo je na osnovni izraženi zahtev občanov Dupleka odločil o izgradnji mostu in o prispevku republiškega cestnega sklada? Ker je novica o mariborskem primeru izsiljevanja dobila veliko pristašev tudi v Ljubljani, je poslanec zahteval odgovor na vprašanje, ali bomo v bodoče vse probleme občanov reševali tako!

## Na rob popisu prebivalstva

Kot sta dnevni tisk in RTV že poročala, bodo od 1. do 10. aprila letos na območju vse Jugoslavije opravili popis prebivalstva in stanovanj.

Popis, ki bo predvidoma trajal 10 dni, bo pomembna podlaga za temeljito strokovno in raziskovalno delo, za načrtovanje razvoja na mnogih področjih družbenega življenja. Sem sodijo podatki o številu izseljencev in migracijski tokovi v posameznih predelih države, izobrazba prebivalstva, število družin in sestav gospodinjstev, materialna osnova kmečkih gospodarstev, vrsti in kvaliteta stanovanj in podobno.

Na vseh 48 vprašanj, ki jih vsebujejo trije obrazci, morajo dobiti popisovalci kar najbolj točne odgovore, sicer popis ne bo uspešen.

Sodimo, da se morajo v to pomembno družbeno akcijo vključiti vsi dejavniki, še posebej pa odborniki prek zborov volivcev, sveti krajevne skupnosti, občinska uprava, občinske in krajevne družbenopolitične organizacije, mladina, šole, kadrovske službe delovnih organizacij in posamezniki.

Izkušnje iz dosedanjih popisov kažejo, da se skušajo nekateri občani izogniti točnim odgovorom, zlasti tistim, ki zadevajo davščine, kazensko odsotnost, pravo izobrazbo, osebne dohodke, bivanje v tujini itn.

Zato poudarjamo, da so vsi podatki popisa službena skrivnost. Vsaka zloraba je kazniva. Popisne liste bodo zbirali v posebnih prostorih, dostop do njih pa imajo samo z zakonom pooblaščen osebe. Skratka, pri ljudeh je treba odpraviti bojazen, da bi podatke kdorkoli zlorabljal v njihovo škodo.

Sodelovanje občanov pri popisu lahko bistveno vpliva na kakovost popisne akcije in popis lahko tudi skrajša. Zato je nujno, da se občani seznanijo s točnim datumom, ko bo popisovalec v vasi, naselju v ulici ali stanovanjskem bloku, da bodo takrat doma in da imajo po možnosti že prej pripravljene podatke za nekatere zahtevnejše in zamudnejše odgovore (npr. velikost stanovanja). Posebno skrb bo treba posvetiti gospodinjstvom, v katerih so le ostarele osebe ali pa nedorasli otroci.

## Razkošen mestni proračun

Letos so prvič izrekli svoje mnenje o proračunu občine Moste-Polje tudi delegati krajevnih skupnosti. Na sedanjem zboru delegatov so bili navzoči tudi predsedniki in tajniki krajevnih skupnosti in drugi družbenopolitični delavci in načelniki posameznih služb v občinski upravi.

Delegati so v načelu podprli osnutek občinskega proračuna z manjšimi pripombami. Niso pa zadovoljni z osnutkom proračuna mestne skupščine češ da ni v skladu s sprejetimi smernicami o

stabilizaciji in varčevanju, saj je v globali povečan kar za 27%. Konkretno, delegati se ne strinjajo s povečanjem izdatkov za administracijo, za odpiranje novih delovnih mest za pripravnike in še za nekatere druge postavke mestnega proračuna. Podobno sodbo so izrekli tudi odborniki, ko so v klubu odbornikov nadrobno pretresali o obeh proračunih.

Spregovorili so tudi o poteku priprav za sprejem statuta krajevnih skupnosti in se dogovorili še o nekaterih organizacijskih vprašanjih.